

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Függőzvére 2 frt.
Félévve 1 „
Három hórá 50 kr.

Szerkeszti és kiadája:
BAROSS KÁROLY.

Egyes szám ára 6 krajczár.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

A nemzetipárt elnöke.

A most letelt képviselőházi vitában a nemzeti párt olyan tiszteletreméltó szerepet játszott, hogy a függetlenségi vezére, *Ugron Gábor*, a képviselőház színe előtt köszönetet szavazott a nemzeti párt vezérének.

Mert ebben a valódi vitatkozásba, felekezeti gyűlölködésbe merült szegény országban jól esik látnunk, hogy vannak képviselőink, a kiket a kormány ravasz politikájából eredő felekezeti gyűlölködés nem tudott megcsejteni. Gróf *Apponyi Albert*, a katolikus főúr, *Kovács Albert* a református pap, *Ugron Gábor* a függetlenek vezére és társaik egymással harcolnak a haza békéjéért a jogos nemzeti követelésekért. S hogy ez így van, abban igen nagy az érdeme *Horánszky Nándornak*, a nemzeti-párt elnökének, ki bölcs mér-

sékletével és szeretetreméltóságával a valódi ellenzéki férfiak összetartásán nagy sikerrel működik.

Horánszky Nándor született Egerben, az 1838-ik évben, hol alsóbb iskoláit végezte. Buda-

pesten jogászodott és jogi tanulmányainak elvégzése után a birói pályára lépett. Nemsokára a szolnoki törvényszék jogtanácsosa lett. Később pedig ügyvédi irodát nyitott. 1872-ben Szolnok városának országos képviselőjévé választott.

Ez időtől kezdve folyton tagja volt a képviselőháznak; 1881—92-ig az esztergomi kerületet képviselte, 1892-ben pedig a szeptemberi kerület követe lett.

Főszóalásait az országban mindig nagy alaposág, nyugodt előadás és széleskörű, alapos ismeretek jellemzik.

A képviselőháznak legmunkásabb és legszorgalmasabb tagjaihoz tartozik. Tagja a pénzügyi bizottságnak és elnöke a nemzeti-párt végrehajtó-bizottságának.

Az osztatlan tisztelet és tekintély, melylyel *Horánszky Nándort* képviselő-

társai kitüntetik, ugy széleskörű jogi, közgazdasági és politikai ismereténél, valamint munkás tevékenysége és egyéni jó tulajdonságainál fogva méltán megilletik őt.

Horánszky Nándor.

Szocializmus és agrárpolitika.

Míg Magyarország bölcse miniszteriuma gyűléseket és tanácskozásokat tart a fölött, hogy mi módon lehetne a mezőgazdaság válságos helyzetén segíteni és miként lehetne a fenyegető szocializmus ellen az orvosságot megtalálni: addig hazánk egyik városának értelmes, józan gondolkodású polgárai hosszadalmas tanácskozás nélkül, hamarosan megtalálták a bajnak gyógyszerét és mindjárt alkalmazták is azt.

Püspök-Ladánynak szorgalmas, hazafias polgárai voltak azok, kik a magyar mezőgazdaság, a magyar kisipar válságos helyzetéről, valamint a náluk is terjedő szocializmus veszedelméről beszélgetve, rájöttek arra az egyedül helyes igazságra, hogy: 1-ször a magyar gazdáknak, a magyar iparosoknak maguknak kell segíteni a bajukon; 2-szor, hogy a szocializmus ellen társadalmi uton kell védekezni.

Ebből kifolyólag elhatározták, hogy: 1-ször állampolgári jogaik egész erejével a magyar agrárpolitikát fogják előmozdítani; 2-szor, hogy az összes népkörökből kitiltják a szocialistákat. Ez a helyes!

Ezzel a püspökladányiak példát adtak az egész ország gazdaközönségének és iparos-polgárainak.

Ettől a börze-kormánytól ugy sem várhatunk segítséget. Szivleljük meg tehát azt a magyar közmondást, hogy: „Segíts magadon s az Isten is megsegít!”

Gyakoroljuk jogainkat mint állampolgárok és csak olyan képviselőjelöltre adjuk szavazatunkat a választások alkalmával, a ki megígéri, hogy ezzel a börzepárti rendszerrel felhagy és az országházában a mezőgazdaság, a kisipar és a munkásnép érdekeinek lesz szószólója.

A szocializmussal nemcsak, hogy nem segítünk magunkon, hanem ártunk. Mert a szocializmusnak sem hazája, sem országa! Azért kötelessége minden magyar embernek, a ki hazáját szereti: a maga körében mindent elkövetni, hogy az idegen maszlaggal elbolondított szegény véreinket tévedésükről, a szocializmus nemzetrontó veszedelméről fölvilágosítsuk; azokat, pedig a kik nem fog a szép szó, ki kell zárni a társasághól. Mert csak így lehet megakadályozni ennek a veszedelemnek továbbterjedését.

Régi atka a magyarnak, hogy nem tart össze míg — jól van dolga. De a nagy veszedelmek rendszeresen megszüntették a visszavonást.

Egyesüljünk hát mindnyájan, kik még szeretjük ezt az édes anyát, **a magyar földet**; mert a veszedelem immár ezt fenyegeti, melyen a költő szerint, „élünk s halunk kell!”

Szivleld meg én magyar népem ezt a tanulságot! Kövesd ezt a példát! Vállvetett munkával, egyesült erővel mentsük meg a hazát!

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A főrendiház folyó hó 20-án kezdi meg ismét üléseit, hogy a költségvetést és a még hátralévő két vallásügyi törvényjavaslatot tárgyalja. E két törvényjavaslat: hogy a ki akarja, egyik vallásfelekezethez se legyen kénytelen csatlakozni és, hogy keresztény ember is áttérhessen a zsidó vallásra. Reméljük: főrendeink majd megmagyarázzák az uralkodó börzepártnak, hogy e törvényjavaslatok egyikére sincs szüksége az országnak.

A főrendiház pénzügyi bizottságának szerdán délelőtt tartott ülésében *Samassa József* egri érsek mint bizottsági elnök kifejtette, hogy a miniszteriumokban a hivatalnokok szaporítása sok felesleges költséget ró az országra; hogy továbbá a magyar közigazgatás, megbízhatóság és gyorsaság tekintetében nagyon sok kívánnivalót hagy hátra.

Gróf *Desseffy Aurél*, a magyar gazdák vezére, lelkes beszédében szívére kötötte a kormánynak a mezőgazdaság súlyos helyzetét. Fölszólítja a kormányt, hogy méltassa már egyszer figyelmére az agrárkérdéseket, mint az országban mutatkozó inség, elégedetlenség és nyomor-
nak egyetlen gyógyszerét.

Mire Magyarország földmívelési minisztere gróf *Festetics Andor* nagy kegyesen azt válaszolta, hogy *esetleg (!) már a jövő évi költségvetésben* gondoskodva lesz a bajok elhárításáról. Tehát azt hiszi az igen tisztelt miniszter ur, hogy még évekig lehet várni, míg a már most éhező népnek jobb megélhetést, munkát, kenyeret adunk?! —

Az országházából. A múlt hét végének nagy eseményét a bizalmi vitának befejezése képezte. Mint minden országgyűlési vitánál szokásos, ez alkalommal is minden pártnak vezérembere megtartotta az ugynevezett záróbeszédet, melyben összefoglalta mindazt, a mit pártja részéről elmondtak, hogy mielőtt szavazásra kerülne a sor, a vitatkozásnak legfőbb pontjait összegezve és újra kiemelve az országgyűlés elé állítsa. Ily célból szólaltak fel a nemzeti párt részéről *Apponyi Albert* gróf, a függetlenségiiek részéről *Ugron Gábor* és a kormánypárton báró *Bánffy Dezső* miniszterelnök.

Gróf *Apponyi* szónoklata 2 és fél óráig tartott és egyike volt azoknak a hatalmas szónoklatoknak, melyek az országgyűlés minden pártjára rendkívüli hatást gyakorolnak. Ilyen beszédet keveset hallott még a magyar országgyűlés. Ki volt abban fejtve, hogy a szónok és az ő pártja a nemzeti jogos követelésekről való le-

mondás árán a miniszteri székekre jutni nem akar és nem fog sohasem; hogy a hadseregből az osztrák szellem kiküszöbölését és a magyar szellemnek bevitelét követelni fogja minden erejével. A kormány- és az Eötvös-párti képviselők kivételével az egész ház éljenriadalomban és tapsviharban tört ki, midőn gróf Apponyi azt mondta, hogy egész működését a nemzeti politikához, a magyarság jogos követeléséhez köti, ezek mellett fog lankadatlanul harcolni és az ezekről való lemondást *hazaárulásnak* tartja.

Ugron Gábor azzal kezdi beszédét, hogy köszönetet mond gróf Apponyinak most elmondott beszédeért, mert ezzel tanuságot tett az egész világ előtt, hogy a nemzetet nem pulyák és törpék (a kormánypártra mutat) képviselik, hanem valódi államférfiak. Beszédében kimutatja azután, hogy a *Tiszák* sohasem szolgálták a magyar érdekeket, hanem mindig az osztrák törekvéseket. Ebben hiven követi őket a szabadelvű-párt, mely mióta itt a házban kleroszakolta a többséget, az országban meghamisította a választásokat, megrontotta a politikai erkölcsöket: azóta Magyarország nem előre halad, hanem visszasülyed.

Magyarországnak ezt a visszasülyedését aztán fényesen bebizonyította báró *Bánffy Dezső*, a ki egy nagy beszédet akart tartani, de egy érthető mondatot sem volt képes előadni. A saját pártja szégyenkezve hallgatta végig vezérének kinos akadozását. Beszédéből mindössze annyit lehetett kivenni, hogy a kormány és pártja el van szánva a hadsereg kérdésében a nemzeti követelések teljesítését megtagadni.

Hogy milyen kétségbeesetten kapaszkodik a börze-párt a hatalomhoz, mutatja a miniszterelnöknek az ország örök szegényét képező beszéde után elrendelt szavazás, melyben a szász és a horvát képviselők segítségével 56 szónyi többséget tudott magának kleroszakolni.

Felszólaltak még: *Sima Ferencz*, *Meszlényi Lajos*, *Issekutz Győző*, *Ábrányi Kornél*, *Péchy T.* és *Tisza Kálmán*, ki arra szólítja fel beszédében az ellenzéket, hogy akaszsa szegre elveit, mint annak idejében ő tette és egyesüljön a kormánypárttal. Szerdán be is fejezte a képviselőház a költségvetés tárgyalását.

A kormány és a szászok. A szász képviselők már rég ideje csak azért ülnek a magyar képviselőházban, hogy megszerezzék a szabadelvű kormánynak a többséget. Ha ugyanis a szászok és a horvátok nem szavaznak a kormánynyal, akkor az kisebbségben marad az országgyűlésen. Ezeket a szavazatokat aztán a kormány kénytelen jól megfizetni, természetesen az ország zsebéből. Most is egy vasutat épített a kormány a szászoknak, csak hogy képviselőiknek a szavazatáról biztos legyen.

Angolország miniszterelnökéről Roseberyről az a hír, hogy le fog mondani, mely esetben Harcourt lesz az utóda.

Osztrákországban a képviselőház az új adójavaslattal foglalkozik, melynek az a célja, hogy a szegényebb néposztályról levegye az adóteher egy részét és a vagyonosabbakra tegye át. Bizony okosabb lenne, ha a mi kormányunk is a vallási béke fölháborítása helyett ilyen törvényjavaslatot terjesztene az országgyűlés elé!

Németországban három nevezetes dolog foglalkoztatja a közvéleményt. A legfontosabb Vilmos császárnak az a kijelentése, hogy ha sikerül Oroszországot rávenni, akkor az összes európai hadseregek számát le fogják szállítani. A második Bismarck hercegnek, a nyugalomba vonult híres német külügyminiszternek, ápril elején bekövetkező 80-ik születésnapja, melyet országos ünneppé akarnak tenni, hogy kifejezzék a nemzet háláját; mivel Bismarcknak köszönik a németek, hogy őket 1871-ben a nagy Németbirodalomban egyesítette. Végül a harmadik dolog az agrárjavaslat, mely a német mezőgazdaság helyzetének javítását célozza és a mely a héten a császár rendeletére a legfőbb hatóság, az államtanács elé kerül.

Oroszországból vesszük azt a hírt, hogy ujabban ismét 600 elítélt fegyenczet — nagyjából politikai vétség miatt — szállítottak Szibéria jégmezőire. Ha így készül a czár a koronázás ünnepélyére, akkor alattvalóinak nem nagy öröme lesz benne.

A bolgár nép egy része még mindig nem mondott le arról a törekvésről, hogy Oroszországgal kibéküljenek. A héten ismét egy államférfiaktól álló küldöttség utazott Szt-Pétervárra, hogy az orosz czárt kiengeszteljék.

Szerbia fiatal királya, Sándor, hír szerint Szibilla hesszeni nagyhercegnőt, az orosz czárnénak a hugát fogja feleségül venni.

Spanyolország a Kuba szigetén kiütött lázadást már majdnem egészen leverte. E fölött természetesen nagy az öröm az országban.

Törökországban a katonaság nagy kegyetlenségeket követett el az örmény keresztények között, kik közül sokat elevenen megnyuztak, másoknak szeméit szurták ki, a gyermekeket pedig lefejezték. A többi országok fölszólalására most egy bizottság jár az örmény földön, hogy vizsgálatot tartson ez ügyben.

MI UJSÁG?

Árvizek.

A mult hét végén és e hét elején nagy árvizeket jelentettek az ország több részéből. Az olvadni kezdő nagy hótömegek, a folyók indulni kezdő jégpánczéla megduzzasztották a vizeket. Falvak és tanyák kerültek víz alá, noha a lakosság minden erejének megfeszítésével dolgozik a gátak és töltések föntartásán. A *Temes* elöntötte *Csávos* községét. A *Béga*-csatorna *Ó-Teleknél* átítatta a védőtöltéseket, *Vadász* és *Miske* községeket két megáradt patak elöntötte.

Ha a tavaszi időjárás beáll, az utóbbi hetek alatt leesett nagy hó kétségtelenül még sok bajt fog okozni országszerte.

Elárasztott tanya.

És ez alkalommal nem hallgathatjuk el, hogy a fenyegetett községek lakossága több helyen úgy akarta magát megmenteni a veszedelemtől, hogy az átellenes gátakat erőszakkal lerombolta, miáltal a tulsó parton levő falvakat és tanyákat elárasztották, az ottlakó emberek életében és vagyonában kártettek, hogy magukat a kártól megmentsék. Így tett *N.-Margitta* községe és az *Ó-telki* lakosok, kik a *Béga*-csatorna gátjának áttörése által 11 ezer hold szántóföldet árasztottak el. Az áradás következtében két kis tanya és egy hollandi földbirtokosnak, *Van Royennek* gazdasági épületei kerültek víz alá. Mintegy 1500 sertés fult bele az áradatba és a tanyai lakosok pusztá életükön kívül mit sem menthettek meg. Habár érthetőnek tartjuk a fenyegető veszélytől szorongatott nép kétségbeesését; de ezt az eljárást helyeselni nem lehet. Hová jutunk, ha az emberek minden nagyobb veszedelem közeledtére egymást

fogják pusztítani, mint az éhségtől gyötört farkasok?! Isten kezében vagyunk mindnyájan! A keresztényi, az emberi gondolkodás azt követeli ilyen esetekben, hogy az áradó víznek mindkét partján lakó emberek védelmezzék, erősítsék a maguk védgátjait és ha a veszedelem kikerülhetetlen, bizzák az isteni Gondviselésre, hogy irányt adjon az árvizek útjának. Halandó embernek a Gondviselés munkájába beleavatkozni nem szabad!

Királyunk ő felsége és az *Albrecht* főherczeg temetésén *Bécsben* időző német esászár levelet irtak az olasz királynak, melyről azt állítják, hogy nagy fontosságú dolgokat tartalmaz, a mit abból is lehet gyanítani, hogy a levélnek átadásával egy királyi herczeg lett megbizva.

Ő Felsége Erzsébet királyasszonyunk egészségének helyreállítása végett még mindig a délvidéki tengereken utazik. Legutóbb a szép fekvésű olasz tengerparti városban, *Nápolyban* tartózkodott.

Az özvegy trónörökösné. *Stefánia* főherczegasszony, a mi korán elhalt *Rezső* trónörökösünk ifju özvegye *Abbáziában*, a melegebb tengerparton lakik és irodalmi munkássággal tölti idejét.

Kossuth Lajos emléke és a cigányok. A fővárosi hegedüs cigányok elhatározták, hogy *Kossuth Lajos* sirjánál a nemzeti gyászünnepély alkalmával mindnyájan megjelennek és kétszázán fogják játszani a híres „forradalmi kesergő” nótát.

A szegedi árvíz évfordulója. Folyó hó 12-én volt a 16-ik évfordulója annak a nagy árvíznek, a mely *Szeged* városát elpusztította. Éjfél után 1 órakor, — mert ezidőtájtban tört be a víz a városba, — minden harang megszólalt és délelőtt minden templomban isteni tiszteletet tartottak.

A szegények fosztogatói. A fővárosban a mult héten arra a fölfedezésre jöttek, hogy a közpénztárból a szegények részére kiutalványozott segély-

pénzeket olyan emberek veszik föl, a kik arra éppen nincsenek rászorulva. Egy volt kerületi esküdt, egy vagyonos füszerkereskedő, egy építómester és mások havi 5—10 frt segélyt tudtak maguknak szerezni, míg a valódi szegények éheznek. Nincs olyan szigorú ítélet, mely a szegények megrablóit elég kiméltelenül sújtaná!

Innen-onnan. *Novakeczen Golubics* Imre földműves a *Murába* fult. — *Tót-Komlóson Weigel* János gazda telerakta szénnel a kályháját és reggelre megfulva találták ágyában. — *Pozsonyban Matzner* József 72. ezredbeli zenész a sok büntetés miatt érzett elkeseredésében agyonlőtte magát. — *Halfeyben*, Amerikában, egy szerencsén a halálos ágyán bevallotta, hogy életében öt embert gyilkolt meg és helyette két ártatlan embert akasztottak fel. — *Kis-Venyimén* egy vásott iskolásfiú késsel támadta meg *Gönczöl József* tanitót.

A gazdaközönség — most midőn a magárjegyzék özönével zudul reá — hasznosan cselekszik, ha magstükségelete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító-Szövetkezet Budapesten ma hazánkban az egyetlen intézet, mely a kölesönösség elvén alapulván, a **legelősebb díjak mellett eszközi a tüzkárbiztosításokat**, melyeknél a feleknek a **jelentékeny megtakarításon** kívül más **előnyöket** is nyújt.

Az igazgatóság tagjai: **Teleki Géza** gróf elnök, **Csávossy Béla** alelnök, **Andrássy Géza** gróf, **Ahsbahs Leó** lovag, **Dessewffy Aristid**, **Komjáthy Béla**, **Megyeri Krausz Lajos**, **Péchy Tamás**, **Rothkugel Arnold** lovag, **Rudnyánszky Béla**, **Szentkirályi Kálmán**, **Sztáray István** gróf, **Szónyi Zsigmond**, **Teleki Sándor** gróf, vezérigazgató: **Szónyi Zsigmond**. A szövetkezet igazolta a hozzáfűzött várakozásokat; káresetekben a feleknek a legrövidebb idő alatt megtérítette a **tényleges kárt** és előzékeny eljárásával kivívta magának a **közbizalmat**. — A **jégekárok elleni biztosítás** is olcsóbban eszközölhető a szövetkezetnél, mint bármely hazai intézetnél. — Felvilágosításokat szívesen ad az igazgatóság Budapesten és az egyes községekben létesített ügynökség.

Szőlőink rekonstrukciója. Magyarországot alig érte valaha nagyobb csapás, mint a szőlők elpusztulása. Nemesak száz és százmillió értékű nemzeti vagyon ment tönkre, de koldussá lett a nemzet ezer meg ezer eddig független polgára, szőlőtermelője. A szőlők rekonstrukciójának feltételei *anyagiak* és *erkölciesiek*. Nemesak *pénz*, de *akarát* és *tudás* is kell az új szőlőkultúrához. Sőt a második két tulajdonság ha nem is teszi feleslegessé, de nagyban könnyíthet az első hiányán. Tanulni, olvasni kell a mai szőlőtermelőnek, ha boldogulni akar. Hazánk szőlőkultúrájának, a szakértelem emelésének elismerésre méltó eszköze, a „**Borászati Lapok**“, mely 27 éves fennállása alatt ma olyanná fejlődött, hogy a borászati szakirodalom terén hazánkban csaknem egyedül áll. — A „**Borászati Lapok**“-at *Engelbrecht Károly*, országos borászati főfelügyelő szerkeszti, s *Baross Károly* adja ki. A tavaszi szőlőmunkák közeledtével különösen ajánljuk a „**Borászati Lapok**“-at — melynek prospektusát mai számunkhoz — csatoljuk olvasóink figyelmébe, nagy hasznára lehet minden szőlőtermelőnek. — Előfizetési ára egész évre 5 frt; félévre 2 frt 50 kr.; negyedévre 1 frt 25 kr. Kiadóhivatal *Budapest (Köztelek)*.

Könnyű mód a tehenek borjasságának megállapítására. A tehenek borjasságát a következő módon nagyon könnyen állapíthatjuk meg. A megvizsgálandó tehen tejéből néhány cseppet egy kutyvizzel telt üvegpohárba engedünk esni. Ha a tejesepek gyorsan s könnyen összeelegyednek a vízzel, a tehen nem borjas, ellenben, ha a cseppek a vízzel való keveredés nélkül s gyorsan a pohár fenekéig esnek a nélkül, hogy a vízzel keverednének, úgy a tehen borjas.

A fiatal gyümölcsfákat a nyulak megrágása ellen meg lehet oltalmazni, ha egy eltört tükörnek a darabkáit jó hosszú madzagok segítségével a fáknek vékony ágaira felfüggesztjük. A tükörnek csillogása visszariasztja a nyulakat, melyek így kora tavasszal igen nagy kárt szoktak tenni a fiatal gyümölcsfák kérgének lerágásával.

Foghagymaszagot a késről úgy lehet eltávolítani, ha a kést száraz sóval jól ledörzsöljük.

Fémről készült tárgyakat úgy lehet ismét kifényezni, ha krétaport és bécsi meszet olajjal félig folyó péppé gyurunk össze és ezt az anyagot egy posztódarabbal rádörzsöljük a fényét vesztett érezetárgyra.

A lovak vasalására nem szabad a költséget sajnálni. A köröm gyorsabb vagy lassabb növése szerint minden 4—6 hétben meg kell ujjíttatni a vasalást.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Tarkamarha.

Magyarországon a hazai magyarfajta marha mindinkább ritkul s helyette az ugynevezett tarkamarha kezd terjedni. Oka ennek az, hogy a rétek s legelők java részét feltörték s azok a hies alföldi gulyák, a melyeket csak a tágas, nagy legelőkön lehetett tenyészteni, ezek hiányában hovatovább fogynak. A mások a miért a magyarfajta marha tenyésztése csökken az, hogy az ugynevezett tarkamarha sokkal gyorsabban nő, hamarabb kerül bika alá és így korábban értékesíthető, mint a magyarfajta.

A gyorsabb fejlődés azonban nagyon természetesen megköveteli a gondosabb nevelést és a jó tartást; ezt a marhát nem lehet oly mostohán eltartani, mint a milyenben a mi jó hazai fajtánkat szoktuk

volt részesíteni. A tarkamarha kényesebb jószág a mienknél s csak úgy fejlődik kellően, ha bőven tápláljuk s télen gondosan istállózzuk. Ha a kellő tartásban részesül, akkor tejelés és hizás dolgában jóval felülmulja a magyarfajta marhát, de mint igás állat sohasem állja ki a versenyt a mienkkel.

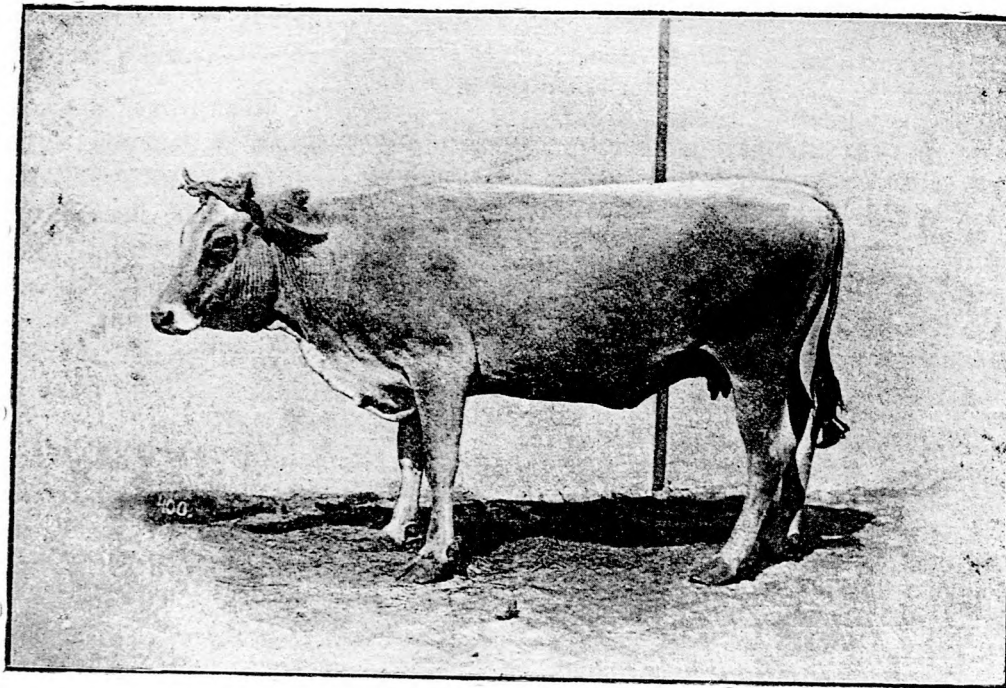
Most majd rátérünk a tarkamarha ismertetésére.

A nálunk elterjedt s közönségesen tarkamarhá-
nak nevezett szarvasmarha
hazája Svájc. Az ottan
honos *hegyimarha*, mely-
nek több fajtája van, két
csoportra oszlik, nevezetesen a *borzderes* és a *tarka* hegyimarhára.

I-ső csoport. *Borzderes* fajta, ennek 3 törzse van, ugymint: nagy, középnagy és kicsiny. Nálunk főleg a középnagy és kicsiny törzs van elterjedve. A *középnagy* törzshöz tartozik az *algaui*. Ez a fajta mintegy 25—30 év előtt terjedt el nagy mértékben hazánkban s egyike a legjelesebb tejelő-marhának, úgy, hogy nem ritka az oly tehén, mely évente 2000—2500 liter tejet ad. Csontos, jól megtermett marha, mely hizlálásra is igen alkalmas; a tehenek átlagos élő súlya 500 kg. Az *algaui* eredeti színe a darvas világos borzderes, de vannak sötétbarnák, szürkés-fakó és pirók-borzderes színűek is.

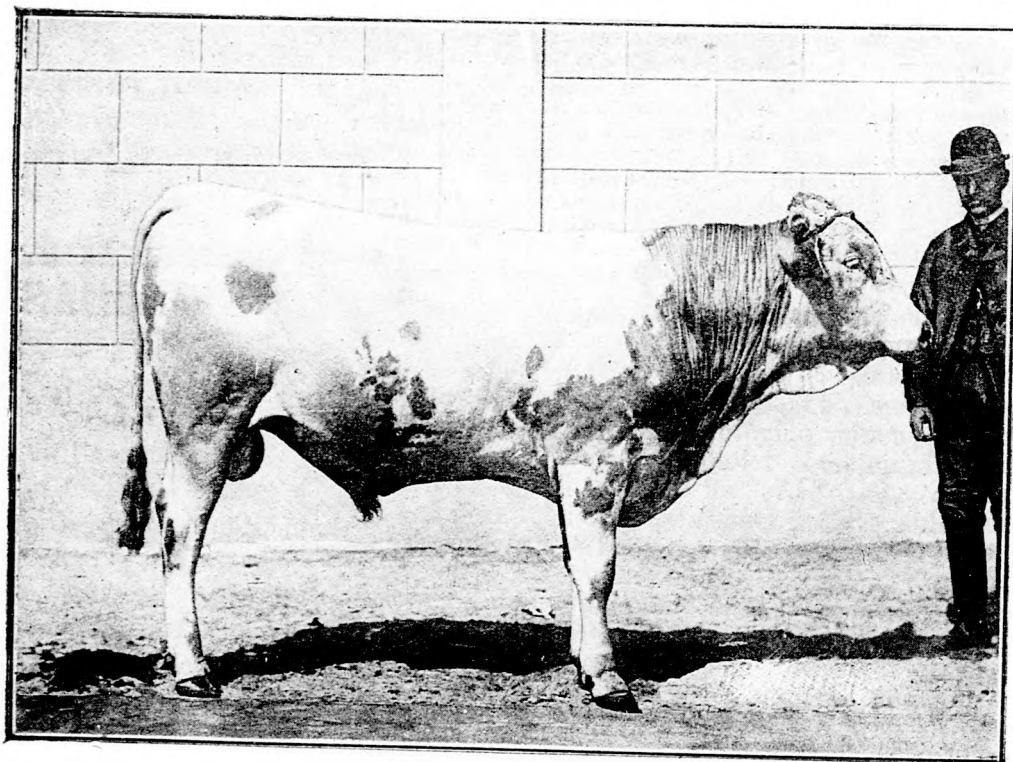
A borzderesek *kicsiny* törzséhez tartozik az *inntháli* marha, melyet I-ső számu képünk ábrázol. Ez jóval kisebb az *algaui*nál, vékonyabb esontu könnyű marha, melynek átlagos élősúlya 350—400 kg. Mint tejelő-marha a legjobbak közé tartozik, mert e tekintetben nem sokkal marad hátrább az *algaui*nál, miután azonban nagyon kicsiny s rossz hizó, mint igás jószág pedig egyáltalán nem használható, ennek a jószágnak a tenyésztése nem ajánlatos. Szin tekintetében nem ritkán teljesen megegyezik az *algaui*val, többnyire azonban világosabb darvas mint emez, de van *sárgásfakó* és *világos borzderes* is.

II-ik csoport. *Tarka hegyimarha*. Ide tartoznak a nálunk leginkább elterjedt és legszebb fajták. Ezek közül kiemelendő a *szimmentháli* és a *pinzgau*i fajta. A *szimmentháli* faj-marha igen szép, rendszerint világospiros, még gyakrabban fakó-pirostarka színű,

I. 4 éves inntháli tehén.

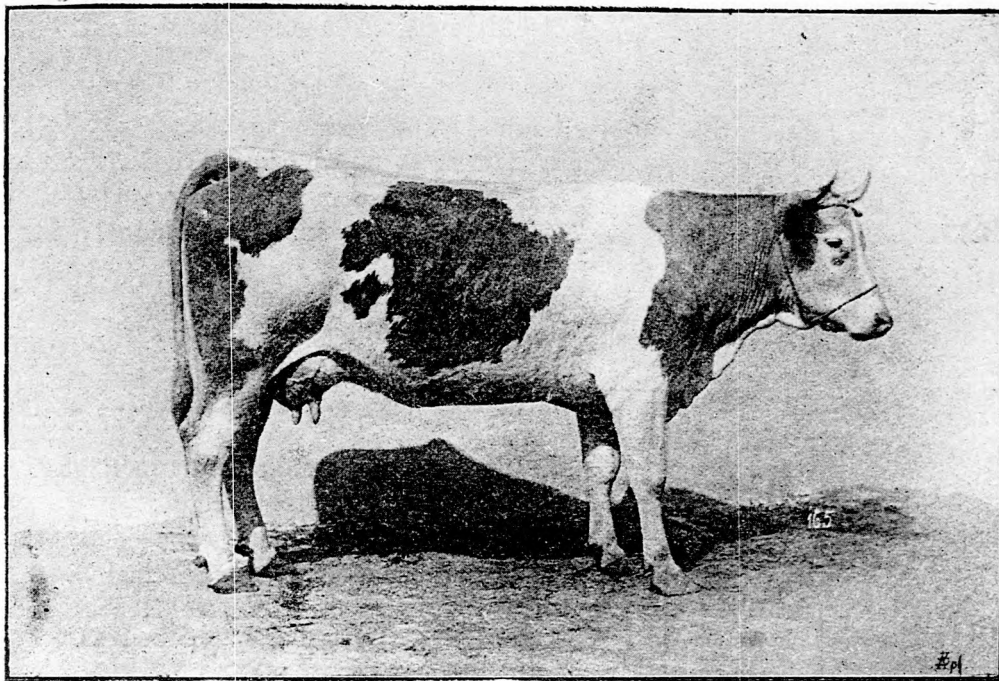
nagyesontu, izmos, hizékony marha; a tehenek igen jó tejelők s rendes tartás mellett az átlagos évi tejeredmény 2000—2300 liter; a tehenek átlagos

II. 1½ éves szimmentháli bika.

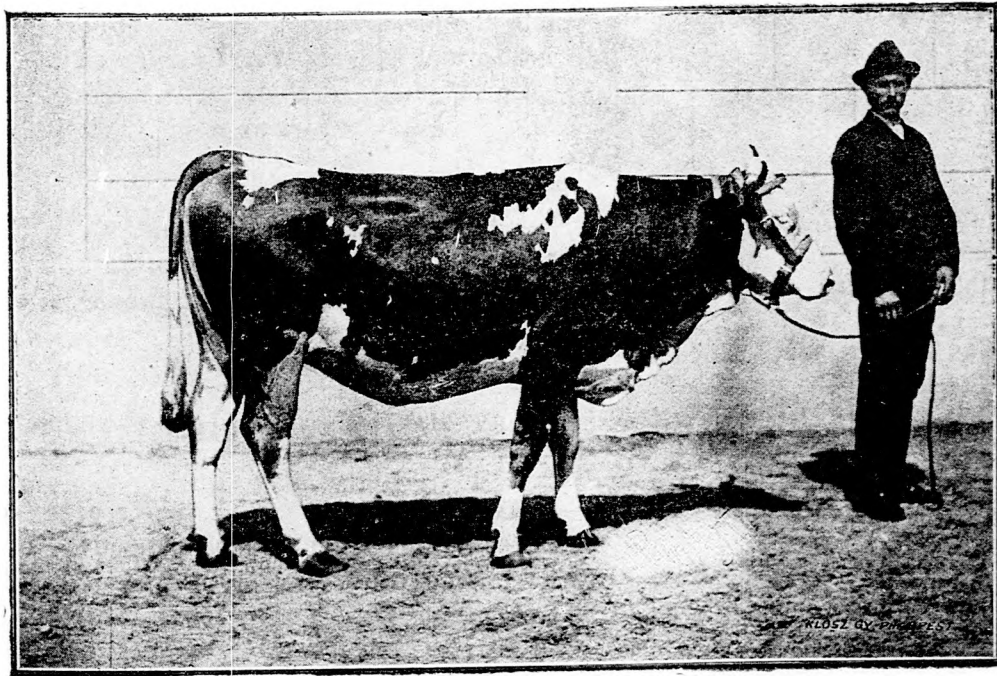
élősúlya 600—700 kg. Mellékelt képünkön egy 1½ éves szimmentháli bikát mutatunk be, a melynek hatalmasan kifejlett teste eléggé bizonyítja e fajta gyors fejlődését és nagytestűségét.

A tarka hegyi-marhához tartozik továbbá a nálunk szintén elterjedt és kedvelt *pinzgau*i fajta, a mely III. sz. képünkön látható; ez kisebb a szimmenthálínál, de azért erős csontu, nehéz marha; a tehének átlag súlya 500–600 kg. Ez a fajta marha

III. 3½ éves pinzgau-i-tehén.

nagyon megbeesülendő, mert a mellett, hogy ép oly jó tejelő, mint a szimmentháli s hizékony ságais teljesen kielégítő, még igazható is s a pinzgau-i-fajta ökor igen jól beválik az igába. A színe világos-piros-tarka.

IV. 4 éves bonyhádi-tehén.

Ezek volnának a Svájc-ból hozzánk behozott fajták közül a legjobbak, a melyek lassan-lassan már kezdenek nálunk meghonosodni. Nem hagyhatunk azonban említés nélkül egy csaknem hazainak

nevezhető tarka-marhát, a *bonyhádi-tájfajtát*, a melyet már réges-régóta tenyésztének a dunántúl Bonyhádon s a honnan ez a fajta marha már az egész országban elterjedt; a hol ennek a tenyésztését megkísérelték, nem is hagytak vele föl többet, mert egyike a legtöbbet érő fajtáknak. Eredetét nem ösmerik biztosan: a bonyhádi nem tisztavérű faj, hanem a berni, kuhlandi, pinzgau-i, szimmentháli, sőt hollandi és magyar faju szarvasmarhák keresztezéséből származik. Mint tejelő, hizó és igás állat egyaránt nagyon becses.

Hazánk szarvasmarhatenyésztése nagyon fejlődött az utolsó időben s valószínűleg rohamosan fog fejlődni a most hozott törvény következtében. A múlt évben életbeléptetett „*mezőgazdaság és mezőrendőrségről*” szóló törvény értelmében az ország *tenyészkerületekre* osztott, mely tenyészkerületekben *hatóságilag* állapítják meg a tenyészendő szarvasmarha-fajtát, melynek tenyésztését a kormány pénzdíjakkal támogatja és elősegíti. Ez úgy értelmezendő, hogy a községek csak oly fajta községi bikákat szerezhetnek be, a mely fajta

szarvasmarha tenyésztése abban a tenyészkerületben, melyhez a község tartozik, hatóságilag megállapított s a mely fajta-apaállatok beszerzését a földmivélsügyi kormány pénzdíjak kitűzésével fogja elősegíteni.

Ily módon idővel elfogjuk érni azt, hogy egy bizonyos vidéken a leginkább odavaló fajta fog tenyészteni s lassanként egy egységes faju marha fogja felváltani azokon a vidékeken a mostani összevissza kevert marha-állományt. Az országnak tenyészkerületekre való beosztása a mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló tör-

vényben már közölve van megyénként s azt mindenki megtudakolhatja a község-házánál. Azonban szabadságában marad mindenkinek tetszésszerűen fajtamarhát tenyészteni, ha külön bikát tart.

MULATTATÓ.

Biró Klári.

Falubiró szép leánya Klári,
Nem győz már a napszálltára várni:
Át-át pillant a sövényen, — hátha
Azt, a kiért dobog szive, látja . . .

Földesur a biróval a szomszéd, —
Földje csak volt, elvette a sors rég: —
De büszke sok kurucz-labancz ősré
Bár nem övé, udvarán ma kő se.

Büszke urnak legényfia Zoltán
Végig megyen az elárult portán.
Este van már . . . feketék a lombok:
Biró Klári szép haja kibomlott . . .

A biróné kérdezet: — „Lányom!
Tán beteg vagy? hervadásod látom?! . . .
„Édes anyám bus a napom, éjjem —
Két szívem van, fáj a' nagyon nékem . . .“

„A szomszédba jártam nyárba este:
Tas Zoltáné lányod lelke-teste.
Édes anyám, jó anyám! te látod:
A szerelem megejtette lányod . . .“

A biróné selyemkendő rajta: —
„Hallod-e te, Tas Zoltánnak apja!?
Leszakítá a fiad a rózsám
Szive, tette, nagy bánatot rótt rám; . . .“

„Tört virágszál mostan az én lányom:
Fáj a szívem, ha tapodva látom.
Tüzzel fel a kebelére, — mondjad,
Addig, a mig szine el nem fonnyad . . .“

Fortyan az ur: — „Fogd be a szád ezéda!
Szolgabirót megkeresem még ma.
Hogy megtetszett a fiam a lánynak,
Megvetted nekik az ágyat . . .“

A biróné szive nagyot dobban,
Azt se tudja, hogy fordul ki onnan.
„Oh leányom! édes, édes lányom:
A fejedre szálljon az én átkom! . . .“

„Mit beszélek?! Ne hallgas rám Isten!
Nem tudok én gondolkodni mitsem!

„Én leányom, édes, édes rózsám!
Ne gondoljon a szived csak jól rám! . . .“

„Én vettem számotokra ágyat?! . . .
Én Istenem megöl a bubánat! . . .“
„Édes anyám! jó anyám, ne sirjál!
Kibékülsz még énvelem a sirnál . . .“

II.

„Falubiró! kérő jött a házhoz:
Tas Zoltánnak adjad oda lányod! . . .“
„A legelső béresemnek, — hagyjám! —
Tas Zoltánnak, ha király se adnám! . . .“

Tas Zoltánnak apja most a kérő
„Háztüznézni jöttem, — bárha késő!
A fiamnak éjjele se napja,
Klárijának, hogy szavát se hallja . . .“

„Szomszédasszony! tudja e mit mondok?
Üssük nyélbe azt a régi dolgot:
A fiamnak legyen a lány párja, —
Én megáldom, csak az Isten áldja! . . .“

„Klári lányom! Klári lányom, kedves . . .
Szerelmednek gátja senki sem lesz! . . .
— A biróné szép leányát Klárit
Nem találja, elkövessen bármit . . .“

„Hol a lányod! hol a lányod, — biró?!“ —
Kérdezet eljegyzésre hívó. —
„Nem tudom én, — jó uram ki tudja?
Mint esett be a tanyai kutba . . .“

„Édesanyja oda adta férjhez . . .
Tudja az ur tudja jól: mit kérdez . . .
„Te nem adtad! . . . elvitted a tagra?! . . .
„Igen, igen! én *voltam* az apja . . .“

Falubiró szép leánya Klári,
Nem látja már a napot leszállni:
Teritőn van, — mint az uri portán
Egy golyóval, hült szívébe' Zoltán . . .

Petrus Jenő.

Örzse levele.

— Képpel. —

— Istenem! de nagy baj az, ha a szegény leány
gyermekkorában nem tanult meg olvasni!

Igy sóhajtott fel Örzse, mikor megkapta a leve-
lét hűséges Jancsijának, kit a regementjével együtt
a „császár“ parancsa lekomandírozott Boszniába.

Örzse árvalány volt. Együtt nőttek fel Jancsival
egy bodrogközi kis tanyán és elhatározták, hogy ha
Jancsi visszajön a katonaságtól, habár szegények is,
de összekelnek. Jó az Isten! Megsegíti majd őket is.
Iparkodni, dolgozni fognak. Kevéssel meg lesznek
elégedve. Jancsi nem iszik majd szeszes italt. Ör-
zsének meg elég lesz, ha két esztendőben kap uj ruhát.

Milyen jó is volt, mikor együtt dolgoztak és munkaközben beszélgettek, tervezgettek az ő boldogságukról. De aztán elkövetkeztek a szomorúság napjai, mikor Jancsinak be kellett rukkolni. Szegény

ként hűségesen irogatott onnan is az ő babájának, a ki a városban szolgálatba állott és minden keresményét a takarékbba tette, hogy legyen mivel megkezdeni az új háztartást.

Örzse levele.

Örzse majd kisirta a két szemét. Csak az vigasztalta, hogy Jancsi megesküdött mindenre, a mi szent volt előtte, hogy hű marad az ő Örszéhez.

Azóta ide s tova három esztendő mult el. Ennek a felét Jancsi Boszniában töltötte el; de azért időn-

Hej! de lassan teltek ezek az évek. Az ólomlábbon járó időt Örzse a Boszniából jövő levelek után számitgatta.

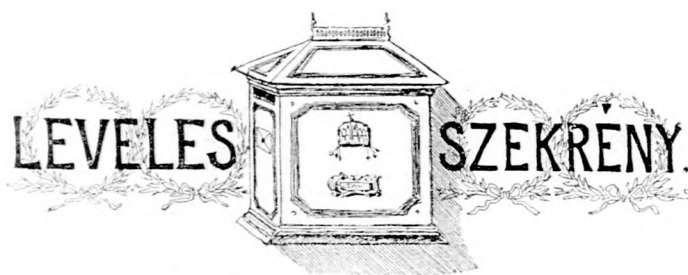
Mikor a postás egy ilyen várva-várt levéllel bekopogtatott, hogy megdobbant olyankor a szive

Örzsének örömeiben! Megnézegette, megforgatta azt a kis levelet százszor is. Csak az volt a bánata, hogy ő maga nem tudta elolvasni. Tanyán nőttek fel; iskolába nem jártak soha sem. Janesi is csak legénykorában tanult meg olvasni, mikor a kántor urékhoz került szolgálatba. Örzsé ehhez a tudományhoz soha sem tudott hozzájutni.

Ha egy levelet kapott, el kellett vele mennie a városvégén lakó szegény özvegyasszonyhoz, ki a eseléd lányoknak ruhát varrogatott. Ez aztán felolvasta Örzsének a levelet.

Most, hogy a Janesi három esztendeje eltelt, örömmel írta meg az ő utolsó levelét Boszniából. Ezt olvastatja fel most Örzsé.

Azt írja benne az ő hűséges mátkája, hogy még egy pár hét, aztán hazaboescátják. Akkorra Örzsé is fölmond a szolgálattal. Megesküsznek és beköltöznek abba a kis házikóba, a melyet Janesi örökölt az édes apja után és akkor boldogok lesznek holtuk napjáig.

Mindazon t. olvasóinknak, kik hozzánk olcsó kölcsön ügyében tanácsért fordulnak, tudomásukra hozzuk, hogy különösen egy pénzügyintézetet sem ajánlhatunk, egyszerűen abból az okból, mivel a mai üzleti viszonyok mellett a bankoknak állását lehetetlen annyira kiismerni, hogy az erkölcsi felelősséget bármelyikért is elvállalhatnók.

De figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ilyen törlesztéses kölcsönök megkötésénél a legnagyobb óvatossággal a következőket tartsák szem előtt.

Utazó ügynököknek, kik ilyen kölcsönök szerzését ígérnek, pénzt előre ne adjanak, sem írásbeli kötelezettséget ilyenekkel szemben ne vállaljanak.

2. Ha pedig ilyen hosszú lejáratu, 20, 30, 50 év alatt törlesztendő kölcsönt akarnak valamely banktól, vagy valamely közvetítő intézet útján szerezni, akkor mindenekelőtt akár személyesen, akár írásban azt a kérdést kell tisztába hozni, hogy a közvetítőnek a kölcsön kieszközléséért az összegnek minő %-át tartoznak fizetni? Rendesen 1, legfeljebb 1½%-ot szokás fölszámítani. Ha pedig nagyobb kölcsönöknél a pénzügyintézet becsüst küld le a zálogul lekötött földnek vagy háznak megtekintésére, akkor a becsüsnek napidiját és utazási átalányát is ki kell egyenlíteni.

3. Előre meg kell tudakolni, hogy minő okmányok beküldése szükséges a kölcsön megkötése végett? és hogy mennyit kell fizetni munkadíjúl a bank-

nak vagy a közvetítőnek akkor, ha a kölcsön nem sikerül. Rendesen az összeg nagyságához mérten 5—25 frtot szoktak fölszámítani.

4. Meg kell állapodni a törlesztési százaléknagyságában. Ez alku tárgya és rendesen 5—6% körül van: az összeg és a törlesztési idő nagysága szerint. De ebben a %-ban aztán benne van a tőke törlesztése is.

Megjegyezzük még, hogy 1000 forintnál kisebb kölcsönöket nem szoktak adni és legalább 10 kataszteri hold földnek a birtoklását kell kimutatni. Szőlőtelepítésekre csak abban az esetben adnak kölcsönt, ha a szőlőn kívül van legalább 10 hold szántóföld.

Sebők J. urnak, *Eábocza*. A lapot önnök és Lampert Istvánnak rendesen küldjük. Tessék a kunszentmártoni postahivataltól követelni; ha ez sem használ, akkor az illető postahivatal főnökénél fogjuk majd mi a lap rendes leadását eszközölni. Lampert urnak a „Független Ujság”-ot jan. 1-től kezdve elküldöttük és ugyanez időtől számítjuk az előfizetést is. Lapunkról irt elismerő nyilatkozatát igen nagy örömmel olvastuk. Egyetlen ezélünk, hogy a „Független Ujság”-ot kedvessé és hasznossá tegyük a magyar kiscgazdák, kisiparosok és munkások körében. Épp azért a körükből érkező elismerő nyilatkozatok képezik a mi legbeesesebb jutalmunkat.

Dunamenti iparosnak. A magyar magánjogról törvényünk nem lévén, a szerződésekre vonatkozó törvények és rendeletek nincsenek még összegyűjtve. Tessék röviden és érthetőleg előadni az ügyet és akkor szolgálunk fölvilágosítással.

Radetzky J. urnak, *Vízsolly*. A lap terjesztése ügyében ígért szives fáradozását előre is köszönjük. Az országos magy. kölcsönös biztosító-szövetkezetre vonatkozólag olvassa el a következő két feleletet.

Czipóth Iván urnak, *Málnás*. A biztosítást a törvény értelmében bármikor fel lehet bontani. És ebben az irányban nem kell a részvénytársaságok ügynökeire hallgatni.

V. D. urnak, *Aranyos*. A biztosító szövetkezetnek eddig több mint 30,000 tagja van Magyarországon. Alaptőkéje 200,000 forint. Már ez is elég biztonság. Mint szövetkezet kicsinyek a kiadásai, kereskedéseket és gyárakat nem biztosít, csak gazdaságokat, ezzel is olcsóbb lehet és biztos, mert ezeknél kevesebb a tűzveszély mint az előbbieknél és így nem éri a szövetkezetet aránytalan veszteség.

Walzel H. urnak, *L.-Szállás*. A beküldött talányt köszönjük és szívesen fogadjuk, ha működését ez irányban folytatja, de lehetőleg rövid talányokat kérünk. A IV. elemi osztályban szükséges tanszerek és tankönyvek nem minden iskolában egyenlők. Az illető iskola tanítója tud legjobban fölvilágosítást adni, vagy — ha városi iskoláról van szó — valamelyik ottani könyvkereskedő.

Kárpáthy J. urnak, *Gyenes-Diós*. Szives fáradozását valamint a sakktalányt köszönjük. A tanítók ügyét minden előforduló alkalommal pártfogásunkba vesz-

szük, mert meggyőződésünk, hogy a *néptanítók helyzetének javítása* nemzeti művelődésünk legfontosabb és legégetőbb kérdései között foglal helyet.

Gyenizse L. urnak, *Halas*. Nagy figyelemmel olvastuk kimerítő leírását gazdasági és községi viszonyokról. Bizony nagyon kívánatos volna, ha minden vidéken akadna előfizetők, a ki olyan kimerítően és olyan értelmesen elő tudná adni a gazdasági viszonyokat, mint azt ön megtette. Az egyházi viszonyokra vonatkozó fölvilágosításait a kellő helyen és időben fölfogjuk használni a halasi gazdák javára.

Szabó István urnak, *V.-Hartyán*. I. Tökéletesen igaza van; az 5760 □ méter területre éppen 4000 tőkére van szüksége a közlött sor- és tőketávolság mellett. II. A 85 ezer ojtványból 28'05% eredt meg. A 85 ezret szorozza meg 33 ezerrel s ossza el százzal, akkor megkapja az eredményt.

Turmány Kálmán urnak, *Vámos-Mikola*. A felsorolt magvak kaphatók: Mauthner Ödön magkereskedésében Budapest, Andrásy-ut. Vöröshagymát legjobb minőségben *Makón* termelnek; onnan szeresheti be azt legolesóbban. Forduljon levelező-lapon a makói előjárósághoz, hogy ajánljanak egy megbízható hagymatermelőt, a kitől azután a szükséges mennyiséget megrendelheti.

Fülöp Gábor urnak, *I.-Mihály-Telek*. Fenti üzenet önnek is szól.

Borbás László urnak, *Jász-Mihálytelek*. A dohánytermelési engedély megszerzésével ez évre már elkésett, mert azt a múlt év végéig kellett volna legkésőbbben benyújtani. A megszerzés módja az, hogy a legközelebbi pénzügyőrségnél jelentkezik s egy dohánytermelési bejelentő-lapot kér, melynek rovatát kitölti, a községi előjáróság által bejegyzett adatok helyességét hitelesített s azután beküldi a pénzügyigazgatósághoz; dohánytermelési engedélyt csak oly községbeli lakosnak adnak, a kinek községében dohánytermelést üznek; ez a termelés ellenőrzése miatt van így. Különben a mi kormányunk nagyon mostohán osztja a termelési engedélyt, különösen a szegény embernek.

Pető István urnak, *Homok*. A dohos és a penészes hordók mikénti kezeléséről a „Független Ujság” 10-ik számának leveles szekrényében irtunk Dermetzky József urnak szóló üzenetünkben. Tessék azt az üzenetet elolvasni s követni az ott megirt tanácsot.

Ifj. **Nagy Sándor** urnak, *Szilágy-Somlyó*. Fenti üzenetet ön is méltassa becses figyelmére. A dohos bort nagyon nehéz megjavítani. Legcélravezetőbb a gyakori lefejtés oly módon, hogy a bor a levegővel minél jobban érintkezzék. Szokták az ily dohos fehér bort deríteni is, de ez nem igen vezet eredményre. Vörös bort azonban nem szabad vizahólyaggal deríteni, mert ettől elveszti a színét; ily bort gelatinnal kell deríteni. A bor lefejtés alkalmával természetesen egészen tiszta hordóba fejtendő át.

Ila Gábor urnak, *Solton*. Az oly betegségben sanyıldó malacot, a milyenről ön ír, nem érdemes felnevelni, mert sohasem válik belőle használható jószág. Egy ideig csak bírja a bajt, később azonban rohamosan kezd soványodni, míg végre elpusztul. Legjobb nem fogyasztatni vele a takarmányt, s nem vesződni gyógyításával, hanem le kell ölni, mert még a husa felhasználható.

P. I. urnak, *Csiffár*. Bráma-tyuk beszerzési forrása *Beiwinkler és Koppély* baromfitenyésztete Hatvanban (Pestmegye); *Varga Mihály* Rákos-Keresztur; *Kovács János* Debreczen; *Susztak József* Rimaszombat. Tessék a közölt tenyésztők közül valamelyikhez fordulni s árjegyzéket kérni.

Jorksirei-sertés beszerezhető gróf Széchenyi Ferencz tarnóczai uradalmából, *Polland-Sina-sertés* Karsay Albert p.-nagy-teleki gazdaságából, u. p. Hatvan — vagy Winterberg Gyula horthi gazdaságából, u. p. Hatvan. *Berksirei-sertés* Ottlik Péter felső-sápi gazdaságában, u. p. Nézsá. A sertések árait nem tudjuk, ez változik 30—200 frtig, sőt egyes kiváló kannak ára 250 frtig is fel megy.

Horák Jánosné urnőnek, *Dunapataj*. Fenti üzenet első része önnek is szól.

Zimányi János urnak, *Beodra*. Műlépeket (préselt viasz) Kühne Ferencznél rendelhet, Budapest, Atilla-uteza 151. szám.

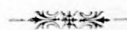
Kovács Gy. urnak, *Tisza-Igen*. A mezőrendőri törvényjavaslat értelmében csak akkor nem tartozik a közös esőzt fizetni, ha a kérdéses terület a nagy birtokhoz oly közel van, hogy egy esőz mind a kettőt megőrizheti. A szőlőskertre nézve a kintlakó kapás nem menti fel a tulajdonost a közös esőz fizetéséhez való hozzájárulástól.

Benke J. urnak, *Halas*. 1. Az ön esetében munkafelügyelői bizonyítványra van szükség, melyre 50 kros bélyeg jár. 2. Ha van minősítése az ácsmesterségre is, akkor a hatóság köteles erre munkakönyvet vagy iparengedélyt kiadni. 3-ra nem felelhetünk, míg részletesen meg nem írja, hogy minő állást óhajt.

Mindazoknak a kik *szőlővessző* után tudakozódtak, megküldöttük a „Borászati Lapok” utolsó számát, melynek hirdetéseit kérjük figyelembe venni.

V. I. Govedjapolya. 20 krt. küldjön be bélyegeken és megkapja.

M. S. Jászkisér; **R. I.** Szabadka; **V. M.** Szt-István; **Z. B.** N.-K.-Madaras; **P. I.** Pa-Porgány; **I. I.** Gyiva; **Gy. I.** T.-Tálva; **L. K.** Nemes-Déd; **B. M.** Ellend; **Z. A.** Boicza; **S. M.** Zimánd-Ujfalu; **Sch. T.** Buziás; **G. Gy.** Baranya-Szaboles; **B. M.** Tápió-Sáp; **B. A.** Aldebró; **B. N.** Láposbánya; **H. Gy.** N.-Kadoes; **M. K.** B. M. Keresztos; **I. I.** Tárgoviste; **H. M.** urnőnek Buda; **E. I.** Kőröshegy. Intézkedtünk. A ki a lapot nem kapja, reklamáljon a postahivatalnál. Az előfizetés posta-utalványon küldendő be.

Budapesti piac.

A gabona ára Budapesten.

Budapest, márczius 15.

Buza e héten:

Tiszavidéki	76—82 kil. buza ára	6 frt 80—6 frt — kr.
Pestvidéki	" " " " 6 "	75—6 " 95 "
Fejérmegyei	" " " " 6 "	75—6 " 95 "
Bácskai	" " " " 6 "	85—7 " 05 "
Bánsági	" " " " 6 "	75—6 " 95 "
Rozsot	mmázsánként 5 frt 55—5 frt 70	krral fizették.
Árpa	sörfőzésre való,	mmként 7 frt 20 kr. 8 frt 20 kr.
	szeszfőzésre való	" 6 " 60 " 6 " 90 "
	takarmánynak	" 6 " 15 " 6 " 45 "
Zab	mmázsánként	6 " 10 " 6 " 50 "
Tengeri	" " " " 6 "	35 " 6 " 50 "

Liszt ára 100 kgént.

Szám:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	11.40	10.80	10.10	9.60	9.40	9.—	8.10

Buzakorpa finom 3.80—4.35 durva 3.50—4.10 kr zsákkal együtt.

Egyébb magvak: Köles mm. 6.20—6 frt 80 kr; kendermag 8.50—9.— frt lenese 8—12 frt — kr.; bab nagy 9.50—1000 forint; bab kicsi 10.50—11.00 frt — kr.; vöröshere magyarországi 50—63 frt; vöröshere erdélyi 55—65 frt; luczerna 45—52 frt; búkköny 7.50—7.75 frt — kr.; muharmag 16—17 frt; mák 18—20 frt. baltaczim 11—11.50 frt.

Marhavásár: fizetnek páronként: Elsőrendű jármos ökörért 320—360 frtig; közép minőségű jármos ökörért 270—310 frtig; silányabb jármos ökörért 230—260 frtig; hizott magyar ökör mm.-ként élősúlyban 26—32½ frt. hizott tarka ökör 27—33½ frt. Fejős tehének. Fehérszőrű magyar tehén, darabonként 60—90 frt; tarka tehén 80—170 frt. Élő borju. 1 klgr. élősúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 40—43 kr; közepes minőségű borjuért 35—37 kr; silányabb borjuért 33—35 kr. Vágott borju. 1 klgr. hussúlyért fizetnek: Elsőrendű borjuért 58—60 kr; közepes minőségű borjuért 56—57 kr; silányabb borjuért 53—55 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. Elsőrendű 300—380 kgr. nehéz sertésért 47—49 kr, vidéki sertés, könnyű páronként 250 kilóig 45—46 kr.

Juhvásár. Jó minőségűért, páronként 10—14.00 frt, gyenge minőségűért, páronként 6—8 frt.

Baromfivásár. Lud páronként 4.00—7.00 krig, kacsa 2.00—3.00 krig, tyuk 1.45—1.70 krig, csirke 1.30—1.45 krig, kappan 1.90—2.80 krig, pulyka 4.00—7.00 krig.

Takarmányvásár. Réti széna méterm. 3.50—4.20 kr, mohar 3.70—4.00 kr, zsupszalma 1.60—1.80 kr, takarmányszalma 2.50—2.90 kr, alomszalma 1.25—1.40 krajzár.

Vegyesek. Szalonna 42—49 kr, csurgatott méz 32—33 kr, viasz 1.64—1.65 kr.

Tojás forintonként, friss 30—35, meszes 38—40 darab.

Hagyma: m.-mázsánként 4 frt.

Fokhagyma: m.-mázsánként 22—24 frt.

Dughagyma: m.-mázsánként 25—28—30 frt.

Paprika: finom 145—165, rózsa 125, király 95, kereskedelmi 40—70 frt m.-mázsánként.

Hungária műtrágyagyár piaci jejtése. Thomasalak 3.65—4.00 frtig; Káli-trágya 2.65—2.85 frtig; m.-mázsánként zsákkal együtt. Vasgálicz 2.85—3.35 frtig; Rézgálicz 24.20—25.10 frtig; m.-mázsánként hordókban.

Hol lesz mostanában országos vásár ?

Márczius 18-án: Csermő, Gács, Kis-Zombor, Margitta, Mórliczföld, Nádasd, Pásztó, Süttő, Uzon, Szegszárd. — **19-én:** Ada, Alhó, Alsó-Domboru, Apátfalva (Borsodmegye), Apold, Babocs, Báltaszék, Becekely, Bolerász, Csesztreg, Csik-Szent-Domokos, Cziffer, Cebelyacska, Dézna, Egerbegy, Feketeádló, Felsősurány, Gödre, Göresön, Hajdu-Nánás, Hidegkut, Hochstettno, Jánosháza, Kalocsa, Kanak, Károlyfalva, Káptalan-Tóthi, Kisujszállás, Olasz-Liszka, O-Lubló, Magyar-Gyaró-Monostor, Mezőkövesd, Monyorókerék, Munkács, Nagy-Apold, Nagy-Igmánd, Nagy-Orszói, Nagy-Röcze, Nádasd, Nágócs, Németujvár, Onod, Palócsa, Parajd, Polgárdi, Püspök-Ladány, Sasvar, Sándorf, Siklós, Stridó, Nagysomkut. — **20-án:** Gyulafehérvár, Kászony, Komádi, Lajos-Komárom, Murányalja, Oszlány, Szilágy-Somlyó, Szinna, Vásárhely, Zagyva-Róna, Und, Ujvidék, Sztropkó. — **21-én:** Apáti, Berzova, Dolova, Kápolnás, Nemes-Vid, Pered, Rum. — **22-én:** Domanizs, Földvár (Bácsm.), Hidvég, Nyitra, Szempez, Stomfa, Szent-Gotthardt, Szomolnok, Tasnád. — **23-án:** Lipótváron. — **24-én:** Bodzás-Ujlak, Böös, Datta, Felső-Szenicze, Tisza-Földvár (Bácsm.), Tisza-Földvár (Szolnokm.), Tokaj.

Kis lottó-huzások.

— Márczius 9. —					
Bécs	30	75	5	34	30
Grác	20	65	52	84	72
Temesvár	90	85	32	79	13

— Márczius 13. —					
Brünn	72	87	9	80	42

Vizállás.

márcz. 13—12.		márcz. 13—12.		
m é t e r		m é t e r		
Duna:	Pozsony	2.16	2.11	
	Komárom	1.80	1.88	
	Budapest	1.75	1.75	
	Dun.-Földv.	—	—	
	Mohács	0.93	1.03	
	Gombos	2.27	2.21	
	Ujvidék	0.92	0.70	
	Zimony	2.37	2.37	
	Pancsova	2.17	2.14	
	Drenkova	1.84	1.94	
	Orsova	2.61	2.80	
	Sárvár	0.53	0.47	
	Győr	1.79	1.73	
	Zsolna	0.30	0.30	
Rába:	Trencsén	0.54	0.55	
	Szered	0.66	0.58	
	Zákány	0.18	0.08	
Vág	Barcs	1.54	1.21	
	Eszék	1.00	1.11	
Dráva:	Sziszek	2.75	1.35	
	Mitrovicza	3.94	3.88	
Száva:	Kis-Kostély	2.04	2.07	
	Kiszető	1.44	1.01	
Temes:	Temesvár	1.51	1.09	
	N.-Beesker.	1.84	1.84	
Béga:	Deés	0.88	0.84	
	Szatmár	1.46	2.72	
Kraszna:	N.-Majtény	2.61	2.67	
	M.-Sziget	0.28	0.28	
	Tekeháza	0.32	0.32	
	Tisza-Ujlak	0.09	0.03	
	V.-Namény	2.36	—	
	Záhony (Cs.)	1.02	1.02	
	Tokaj	4.30	4.44	
	Tisza-Füred	4.04	3.92	
	Szolnok	3.16	3.12	
	Csongrád	4.10	3.68	
Latorca:	Szeged	4.35	4.00	
	Tűzök-Becse	3.10	2.87	
	Tittel	1.92	1.73	
	Munkács	0.42	—	
	Bártfa	0.14	0.16	
	Sztropkó	0.45	0.45	
	Hoór	0.47	0.48	
	Bodrog:	Zemplén	3.45	3.42
	Berettyó:	B.-Ujfalu	3.00	3.18
	Körös:	Nagyvárad	0.32	0.25
Maros:	Tenke	0.70	0.60	
	Borosjenő	1.76	1.04	
	Békés	4.56	4.60	
	Gyoma	5.72	5.02	
	Déva	0.60	0.76	
	Arad	—	—	
	Makó	2.70	2.72	

Luczernát, lóherét, répamagot

ajánl

Mauthner Ödön magkereskedése

BUDAPEST.

11

Figyelmeztetés: Répamagvaim szerződésileg Északnémetország leghiresebb, legmegbízhatóbb termelői által kizárólag részemre termeltetnek. Ennek folytán fajazonosságért, továbbá 95, de legkevesebb 85% csiraképességért szigorú szavatolást vállalok, 85%-nál kevesebb csiraképességűt (bár ilyent nem forgalmazok) visszafogadok. Nagy fontosságú ez a gazdára nézve, mert a tavalyi gyakori esőzések által a répamag $\frac{1}{5}$ része csak 50—60% csiraképes.

KNUTH KÁROLY

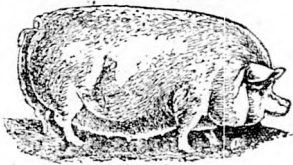
mérnök és gyáros

Budapest, VII. ker., Garay-utcza 5—8. sz.

„PHÖNIX SZÜRŐK“

Elvállal: központi-, viz-, lég-, és gőzfűtések, légszusz- és vízvezetékek, csatornázások, szellőztetések, angol closetek, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb.: nemkülönben kőszén-, olaj- és petróleum-váladékból nyert gázok értékesítését célzó készülékek létesítését városok, indóházak, nagyobb épületek és gyárak számára.

Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készítenek. — Legjobb minőségű kőanyag-csővek raktáron.

Fajsértés eladás.

Poland China, Yorkshire és Meklenburgi kan, koeza valamint malaczkok jutányos árban eladók. 33

Borjutelep Mácsa,

u. p. és vasuti állomás Aszód.

Törlesztéses kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becserkék $\frac{1}{4}$ részéig 20—50 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat bár mikor, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. Lebonjolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díjmentes. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat, kataszterív. — Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet, Budapest, Váczi-körút 39.

Legnagyobb Ingatlan és Jelzálog-Forgalmi Intézet a monarchiában, mely hatóságok és a letekintélyesebb földbirtokoktól állnak meg.

Megjelent 1895. évre:

Olcsó naptár,

csinos kiállításban és érdekes tartalommal.

Bolti ára . . 20 krajczár.

Előfizetőinknek, portómentes megküldéssel:

1 darab	—	forint 20 krajczár.
5	—	80
10	1	50
20	2	80
50	6	60
150	13	—

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

Homokszőlő telepítése.

Irta:

RÁCZ SÁNDOR.

Ára 1 forint 50 kr.

STADLER MIHÁLY

BUDAPEST,

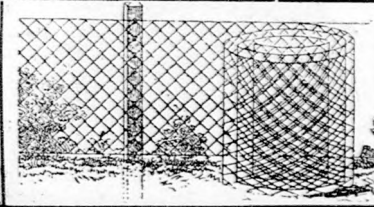
Váczi-körút 39. szám és Hajós-utcza 13. szám

Készít gépsodrony-szövetek és fonatokat. Különösen alkalmasak kertek, erdők, vadaskertek, tyúk-udvarok, gazdasági épületek, ménesek, stb. bekerítéséhez.

Szövetek malmok részére.

Horganyozott acél-tűs-kés kerítés-sodrony, folyó méterenként 3 $\frac{1}{2}$ kr. Zöld festésű légsodrony-szövetek jutányos árban.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

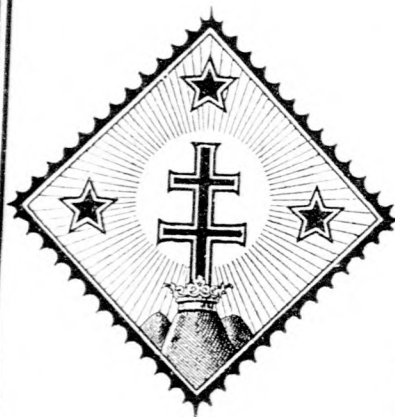

Márczius hó.

HETI NAPTÁR

Böjtmás hava.

A hó és hét napjai	Római katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög keleti naptár	N A P		H O L D	
				kel óra percz	nyugszik óra percz	kel óra percz	nyugszik óra percz
11. † Kath. és Protest. Ev. Jézus ördögöt űz ki. Lukács XI, 14-28. — Gör. Ev. Márk VIII, 34-IX, 1.							
17 Vasárnap	F 5 Gertrud	F 5 Oculi	5 A 3 Konon	5 55	5 51	1 08	8 36
18 Hétfő	Sándor, Ede	Eduárd	6 42 vértanu	5 53	5 53	2 11	9 26
19 Kedd	József n. a.	József	7 Basil	5 51	5 54	3 01	10 23
20 Szerda	Nicetas	Hubert	8 Theophil	5 49	5 55	3 40	11 30
21 Csütörtök	Benedek	Benedek	9 40 vértanu	5 48	5 56	4 08	Délut.
22 Péntek	Octavian	Kasimir	10 Kodrat	5 46	5 58	4 30	1 49
23 Szombat	Victoria	Ottó	11 Sofron	5 43	5 59	4 49	2 57
24 Vasárnap	F 6 Gábor	F 6 Laetare	12 A 4 Theof.	5 41	6 01	5 04	4 04

2-szeres és 3-szoros termékek

csakis mesterségesen szárított

műtrágyával érhetők el.

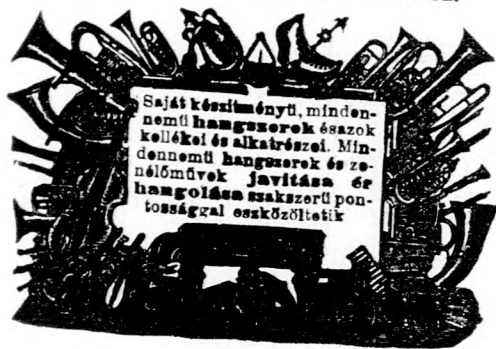
„Hungaria” műtrágya-, kénsav és vegyi ipar részvény-társaság Budapest.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

16

Sternberg Ármin és testvére

cs. és kir. szabad. hangszer-ipar
Budapest, VII. Kerepesi-út 36. sz.

Saját készítményű, minden-
nemű hangszerek és azok
kellékei és alkatrészei. Min-
dennemű hangszerek és ze-
nelőművek javítása és
hangolása szakosított pon-
tosággal eszközöltetik

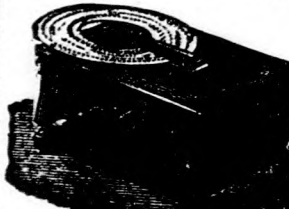
Harmonikáról, mechanikai hangszerekről, külön-külön képes árjegyzék kérendő.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve, javítások pontosan eszközöltetnek.

A „Columbus”

cimbalomverőfej megszünteti az eddigi pamutozást és cémázást, erős és csengő hangot nyerünk általa. Minden verőre bárki ráhuzhatja és mindenkor le is húzhatja. Sohasem pusztul el. Ára a verőpálcákkal együtt az utóbbiak minősége szerint 2.—, 2.50, 3.— és 3 frt 50 kr. Külön a „Columbus” verőfej párja 1.— frt.

Legujabb! Legujabb! INTONA

változtatható ércjátéklapokkal és korlátlan műsorral.

Ezen új találmányu hangszerezettel minden előzetes tanulmány és zeneismeret nélkül száz meg száz tetszés szerinti zenedarabokat lehet játszani. Ára 12 frt, a kottalapok darabja 30 kr. Megrendelések az árak előleges beküldése mellett vagy utánvétellel teljesíthetnek.

A tavaszi szőlőmunkák

megkezdése előtt olvassa a **Borászati Lapok-at** minden szőlőtermelő.

Az amerikai; a homoki; az ojtvány

szőlőkultúra terén egyedül szakavatott útmutatója a magyar szőlőtermelőnek.

Felelős szerkesztő: Engelbrecht Károly orsz. közp. szőlészeti főfelügyelő.

Kiadja: Baross Károly.

Előfizetés:
egy évre 5 frt — kr.
fél évre 2 frt 50 kr.
negyed évre 1 frt 25 kr.

Kiadóhivatal: Budapest, (Köztelek) Üllői-ut 25. sz.

Előfizethetni postautalványon.

Gubicz-féle gépgyár

jelenleg **Detrich Gyula** gépműhelye és ekegyára Bpest, Lipót-körut 30

Ajánlja fa- és vasgerendelyes öntött és kovacsolt vasfeji egy- és többvasu ekéit; fa és vastengelyes taligáit; fa- és vaskeretű különféle boronáit, hengereit mélyítő-és porhanyító, valamint **SACK-rendszerű** ekéit. Mindennemű ekékhez tartalékreszket, u. m. ekeöntvényeket, kormánylemezeket, aczél szántóvasa'at. Ajánlja répamivelő-eszközöit, u. m.: répakapákat, répakiemelő és réparakodó villákat; répafejszket, répaszeletkampókat, legjutányosabb áron. Árjegyzék szivesen küldetik, 4963

Szávoszt Alphons cég

konyhakerti és virágmag

készleteit

15% leengedéssel kiárulom.

Szávoszt Emil

Budapest, IV., Mária Valéria-utca 4. szám,

hol arankamentes lóhere és lucerna, valódi quedinburgi répa és külföldi fűmagvak legjól b minőségben olesón kaphatók.

Aczél-tüskés kerítés-sodrony

a legkitünőbb minőségben kapható

Kollerich Pál és Fiai gyárában Budapesten, IV., Ferencz József-rakpart 21.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Tavaszi mag-árjegyzékünk

megjelenvén, azt a tisztelt gazdaközönség szives figyelmébe ajánljuk és kívánatra bérmentve megküldjük.

SOK PÉNZT

kerestek megbizónk utóbbi időben a tőzsdén az általunk ajánlott tőzsdei értékpapírok vásárlásával. — A várható további gyors árfolyam emelkedésre tekintettel megbizásokat mérsékelt fedezettel elvállalunk. Pénzváltókra, házak, birtokok és gyárakra 7%-tól 10%-ig a teljes becsértéig. — Örökségek hagyományok s hasznélvezetekre gyorsan eszkozlünk kölcsönöket és vételeket — Valamint katonai házasági óvadékokat és hitbizományokra kölcsönöket szerzünk. — Házak, háztelkek, birtokok és nyaralókat eladunk és eszerélünk.

RITTER ÉS TÁRSA

tőzsdei és kereskedelmi bizományi üzlet.

— BUDAPEST, —

VIII. ker., Rök Szilárd-utca 8. szám.

Jelzálogkölcsönt gyorsan és pontosan eszkozl a Magyar Gazdák Bankbizományi Irodája (Betéti társaság) Budapest, Andrassy-ut 51. Telefon: 2425.

Magesávázó

a tavaszi vetésekhez. Kiténtetve 15 kiállításon. Az árpa és zabban nagy kárt tesz a porüsszög, ez ellen biztos szer a magesávázóm; 50 dekás esomag (használati utasítással) elég 300 liter vetőmagra, ára 28 kr. Ismételadók kerestetnek.

Schönbeck Imre,

40

ESZTERGOM.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntöde és gépgyár-részvénytársulat

➤ BUDAPEST. ◀

Ajánlja a vas- és aczélöntés, valamint a gépgyártás kerekébe tartozó mindenféle czikkeit, különösen pedig a tisztelt gazdaközönséget érdeklő következő speciálisait:

HENGERSZÉKEKET

paraszt- és finom őrlésre, kéregöntetű sima és rovátkolt hengerekkel;

malmászati egyéb gépeket s teljes malom-berendezéseket,

TURBINÁKAT

a helyi viszonyoknak megfelelőleg szerkesztve, mik a vízkerekeket mind tartósságuk, mind nagyobb határfokuknál fogva messze fölülmulják, mindenféle szerkezetű

ZSILIFEKET, ZSILIPKAPUKAT

stb.; mindenféle átmérőjű

öntött vasesőveket alagesőajtókat, fűdéleserép- és téglavetőgépeket, czölöpverő-gépeket, anyagszállító-kocsikat,

gáz- és petroleum-motorokat,

GÁZ-, PETROLEUM-KALAPÁCSOKAT

kovácműhelyek számára, mindenféle

szivattyúkat, spiritus-szállító vasuti kocsikat

kömegmunkáló-gépeket, kenderkikészítő-gépeket,

GÖZGÉPEKET, UTIHENGEREKET és mindenféle

kőtörő-, zúzó- és aprózó-gépeket 470

utak készítéséhez;

Mechwart-féle FORGÓ GÖZEKÉKET,

világításra vagy gépek hajtásához szükséges villamosságot bármely távolságra elvezető **dynamo gépeket** stb. stb.

Bor- és pinczekezelési kellékek

u. m. cognac, savtalanító por, borkősav, (vegytiszt) vizahólyag, dugaszok, dugaszoló- és czimkupakológépek, borszesz, JULLIEN borderítőpor stb. legolcsóbb árban kaphatók

WATTERICH ARNOLD-nál

BUDAPEST,

Dohány-uteza 5. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

Heremag arankamentes 68 és 70 frt
Répamag oberndorfi sárga 32 frt

Legnagyobb csiraképes-ég és tisztasággal s államilag ólmzárolva 50 kilós zsákban brutto 100 kilónként kapható:

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában, u. p. Koneza.

Állomásainknál ha utánvételt rendeltetik, vevő állomásán, ha a pénz frankó küldetik. Baltaczim 16 frt, esomós ebir 76 frt, lóbab, fehér esillagfür, tavaszszal vethető őszi borsó, duppai és beseler-féle zab 8-8 frt 100 kilónként vevő költségén szállítva és csakis ha vételár frankó küldetik. Nagyobb vételnél engedmény.

A Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részvénytársulat Budapest

t. ez. részvényesei 1895. április 6-án, szombaton, délután 4 órakor Budapest, II. ker., Ganz-uteza, a gyár helyiségében tartandó

XXVI-ik rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

NAPIREND:

1. Évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései, az ezekben foglalt indítványok, a tiszta nyermény és osztalék iránti határozat és a felmentvény megadása.

2. Egy igazgatósági tag választása.

3. Netaláni indítványok az alapszabályok értelmében.

Az alapszabályok 14., 15. és 36. §§-ai értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesek bírnak szavazati joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább három hónappal a közgyűlés előtt nevékre irattak át és a kik részvényeiket legalább három nappal a közgyűlés előtt a társulati pénztárnál letéteményezték.

Egyébiránt részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letétjegyeit is lehet letenni, ha ezekből kiviláglik, hogy letéteményezett részvények a társulat részvénykönyvébe a letéteményező nevére vannak beírva. — A közgyűlésen minden alapszabályszerűen letéteményezett egy-egy részvény egy-egy szavazatra ad jogot, ha azok száma nem több tiznél. — De ezen számon felül csak minden öt-öt részvény után esik egy-egy szavazat. — A szavazás jogát meghatalmazott által is lehet gyakorolni; meghatalmazott azonban, a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet.

Az évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, folyó évi március hó 30-ától kezdve a gyári igazgatóság irodájában a t. ez. részvényesek használatára közzététetik, mire azok czennel figyelmeztetnek.

AZ IGAZGATÓSÁG.

KLÖSZ GYÖRGY

fényképészeti és műszaki műintézete

Budapest.

Városligeti fasor 49. szám alatt
(saját házában).

Villamos-vasut megállóhely a ház előtt.

Városi iroda a régi helyiségben: Kossuth-Lajos-u. 18., Lem.

Töthling Vilmos

magkereskedésében

Budapest, Kálvintér 9. sz. alatt

szereshetők be

a legkitünőbb és legmegbízhatóbb

gazdasági-, kerti-vetemény- és

virágmagvak.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.